Tilastokeskus

Neuvoston asetus yrityksiä koskevista työmarkkinatilastoista

Hannele Orjala, Tilastokeskus

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

4.10.2023 klo 11.30 Teams

Työmarkkinatilastot ja kehysasetus

- Työmarkkinatilastoja tarvitaan, jotta voidaan täyttää EUn toiminnasta tehdyn sopimuksen tehtävät
  - talous- ja työllisyyspolitiikan, rahapolitiikan, sosiaalipolitiikan, taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden sekä miesten ja naisten samapalkkaisuuden koordinointi

- Kehysasetuksen sisältö
  - Palkat (palkkarakenne ja sukupuolten väliset palkkaerot)
  - Työvoimakustannukset (rakenne ja indeksi) sekä
  - Työvoiman kysyntä (avoimet työpaikat)

Lainsäädäntöprosessin tilanne

Komission kehysasetus 28.7.2023
Vaikutusten arviointiraportti 31.7.2023
Euroopan tietosuojavaltuutetun (EDPS) lausunto 25.9.2023
Kansallisesti asetus on läpikäynyt Tilastoalan EU-asioiden yhteistyöryhmän kirjallisen menettelyn 12.-14.9.23 sekä käsittelyn EU-1-jaostossa (Talouspolitiikan koordinointi ja kv. rahoituskysymykset) 15.-18.9.2023
Neuvoston tilastotyöryhmän kirjallinen kommentointi asetusehdotukseen 29.9.2023
Käsittely neuvoston tilastotyöryhmässä arvioidaan alkavan aikaisintaan 25.10.2023
Täytäntöönpanoasetukset valmisteluvaiheessa
Asetuksen soveltaminen alkaisi 1.1.2026

Kehysasetuksen perusteluja

- Direktiivi miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatteen soveltamisen lujittamisesta palkkauksen läpinäkyvyyden ja täytäntöönpanomekanismien avulla, EU 2023/970 10.5.2023 (**Palkkarakenne**, **Sukupuolten väliset palkkaerot**)
- Direktiivi riittävistä vähimmäispalkoista EU:ssa, EU 2022/2041 19.10.2022 (**Palkkarakenne, Sukupuolten väliset palkkaerot**)
- YK:n kestävän kehityksen tavoitteet, tavoite 5 (**Sukupuolten väliset palkkaerot, Palkkarakenne**)
- Euroopan työllisyysstrategia
- Sosiaalisten oikeuksien pilari (**Sukupuolten väliset palkkaerot, Palkkarakenne**)
  - Periaate 2 (sukupuolten tasa-arvo), periaate 6 (oikeus oikeudenmukaiseen palkkaan ja riittävään vähimmäispalkkaan)
- Talouspolitiikan EU-ohjausjakson seuranta
- Neuvoston suositus kansallisten tuottavuuskomiteoiden perustamisesta, Suomessa tuottavuuslautakunta (**Työvoimakustannustutkimus, Työvoimakustannusindeksi**)
- Euroopan keskeiset talousindikaattorit, PEEIs, (**Työvoimakustannusindeksi, Avoimet työpaikat**)
- Resitaaleissa myös direktiivi 2006/54/EC – yhtäläiset mahdollisuudet ja yhdenvertainen kohtelu

Lainsäädännön keskeiset muutokset

- Perusjoukon laajennukset:
  - Toimiala O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus Palkkarakenne, työvoimakustannustutkimus
  - Yritysten kokoluokat : Palkkarakenne 1-9 työntekijän yritykset mukaan
- Uusi vaatimus lainsäädäntöön: Sukupuolten väliset palkkaerot
- Uusina tietoina ¼ vuosittaiset työvoimakustannusten ja tehtyjen työtuntien summaindeksit
- Ajantasaisuuden parannus:
  - Työvoimakustannusindeksi 5 pv nopeutus, palkkarakennetilasto 2 kk nopeutus
- Ad hoc eli tapauskohtaiset tilastot delegoiduin asetuksin

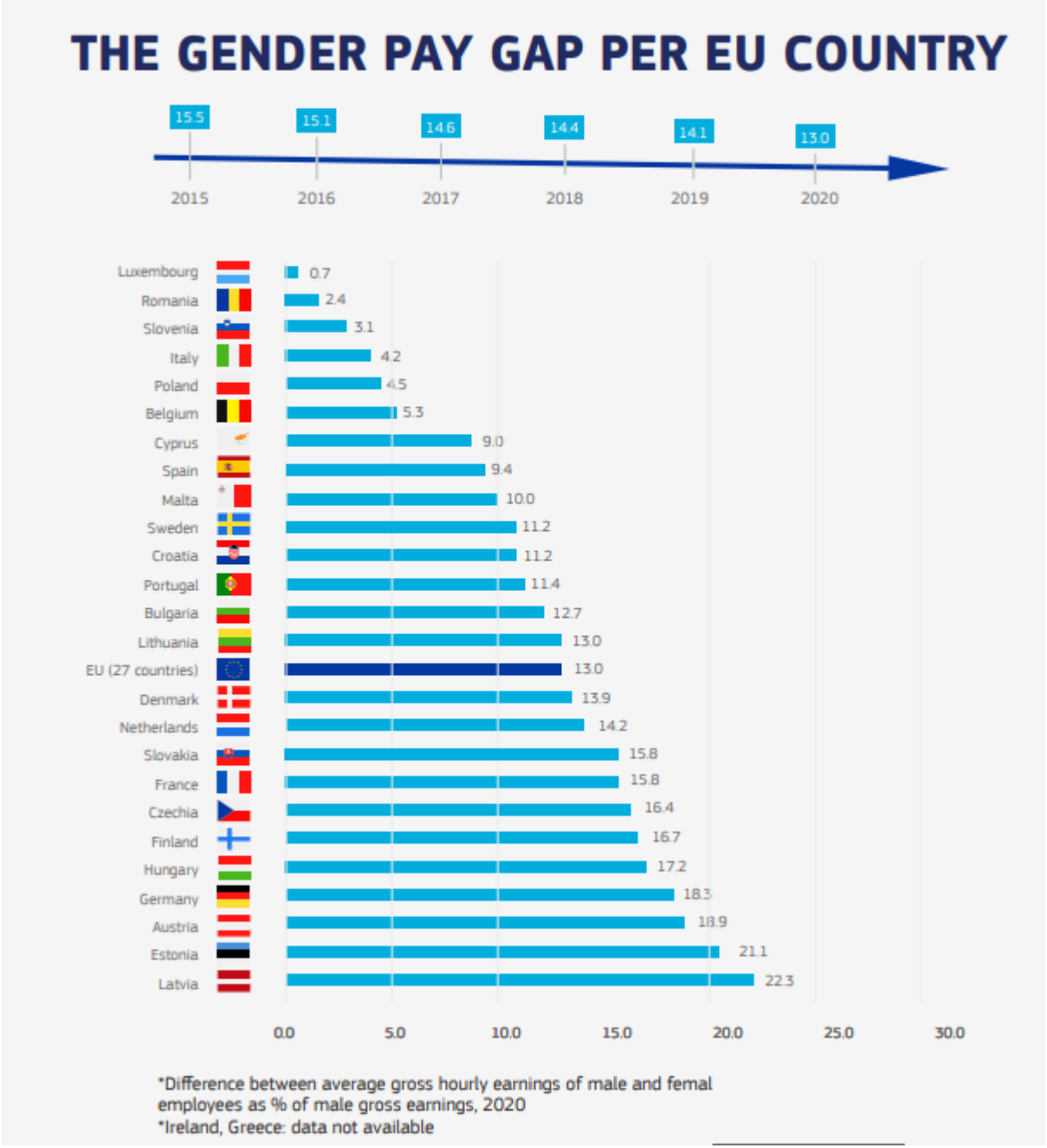

Source: European Union, 2022

Asetusehdotuksen velvoitteiden ja komission oikeuksien täydentäminen tai rajaustarpeet

- Komission oikeuksia rajataan suojatoimenpitein lisäkustannusten ja tiedonantorasituksen kontrolloimiseksi
  - Kohteena Ad hoc eli tapauskohtaiset tilastot ja toimenpidesäädökset, joissa määritellään mm. muuttujat ja niiden kuvaukset, luokitukset ja luokittelutasot.
- Suomi toi Euroopan tilastojärjestelmäkokouksessa esiin huolen liittyen tiedonantorasitukseen tiedonkeruun laajentamisesta pieniin yrityksiin (työvoimakustannusindeksi).
  - Käytettävissä mahdollisesti rajauksia tietovaatimuksiin pienille maille ja pienille alueille muiden kehysasetusten tavoin tai tarkkuusvaatimusten ei-sitovuutta
  - Derogaatiot

Rahoitus

- EU rahoittaa grantsein kehyslainsäädännön velvoitteiden toteuttamista 31.12.2029 saakka
- Kohteena kehittäminen, pilotti- ja totutettavuustutkimukset, ei säännöllinen tilastotuotanto
- Suomi on jo hakenut rahoitusta perusjoukkojen laajennuksiin (palkkarakenne, TVKI), uusiin summaindekseihin (TVKI ja työtunnit), tilastojen nopeutuksiin (palkkarakenne ja TVKI). Rahoituksen myönnöstä (90% kustannuksista) on saatu myönteistä viestiä Eurostatilta.

Yritysten tiedonantorasitus tilastointilaajennuksissa

- Vastausrasituksesta ja kustannuksista
  - Laajennukset pyritään kaikki toteuttamaan rekisterien ja erilaisten tilastollisten menetelmien avulla, jolloin vastausrasite ei lisääntyisi.
    - On kuitenkin olemassa riski, että tarpeeksi laadukasta tietoa ei pystytä näin tuottamaan ja silloin kyselyjen laajennuksia joudutaan toteuttamaan (josta aiheutuisi kustannuksia ja vastausrasitetta, joita ei perusmuistioon ole arvioitu)
- Tulorekisteri tietolähteenä, tietojen kattavuus osin kehityskohde
  - Erityisesti tärkeitä LMB-tilastoille ja nykyään vapaaehtoisesti ilmoitettavia, joissa paljon puutteita:
    - toimipaikka, ammattinimike, säännöllinen viikkotyöaika, koko/osa-aikaisuustieto
  - Tavoite on, että tulorekisterin avulla saadaan tehtyä suuri osa tarvittavista tilastointilaajennuksista

Yrityksiä koskevat työmarkkinatilastot

- Tilastokeskuksen kanta vastaava kuin valtioneuvoston

  - Asetuksen keskeiset tavoitteet ovat kannattavia
  - Mahdollisten lisäkustannusten ja tiedonantorasitteen kontrolloimiseksi joitain asetusehdotuksen velvoitteita sekä ehdotettuja komission oikeuksia täydentää tai muuttaa asetusta tulisi rajata tarkemmin
  - Asetuksen toteuttaminen onnistuu Suomen osalta todennäköisemmin tiedonantajien vastausrasitetta lisäämättä

Linkkejä

- Tilastokeskuksen työ, palkat ja toimeentulotilastojen sivut https://stat.fi/aihe/tyo-palkat-ja-toimeentulo
- Tieto&trendit (tilastokeskus.fi) – Blogit ja ajankohtaisartikkelit
- Kestävän kehityksen YK-indikaattorit – 5 Sukupuolten tasa-arvo https://www.stat.fi/tup/kestavan-kehityksen-yk-indikaattorit-agenda2030.html
- Sukupuolten tasa-arvo Suomessa 2021 -taskujulkaisu
- Tilastokeskuksen Sukupuolten tasa-arvon teemasivuilta

Tilastokeskus

Kiitos

Hannele.Orjala@stat.fi

Tilastokeskus lukuina

Tilastokeskus

624
tilastojulkistusta

840 asiantuntijaa, joista
150 tilastohaastattelijoita

3,57 henkilöstön työtyytyväisyys asteikolla 1-5

150 tilastoa

4 700
taulukkoa tietokannassa

tutkijoille
423 käyttölupaa
204 aineistotoimitusta

1 048
maksullista toimeksiantoa

Rahoitus

53 M€ valtion budjetista

13 M€ tuotot maksullisista palveluista

90 %
suomalaisista
tuntee Tilastokeskuksen

90 %
suomalaisista pitää
Tilastokeskusta puolueettomana

Tilastoja varten tarvitut tiedot

95 % rekistereistä
5 % kyselyillä

95,5 prosenttiin kyselyistä oli mahdollista vastata verkossa

8 000
tietopalvelun vastaamat yhteydenotot

3,8 miljoonaa
käyttäjää **tilastokeskus.fi** -sivustolla

156 vuotta
tietoa ja tilastoja

112 kpl

Tilastokyselyjä

168 000 vastausta organisaatioilta
181 000 vastausta henkilöiltä ja kotitalouksilta

16 500
seuraajaa Twitterissä

Lue lisää: tilastokeskus.fi